

Tillstånd och upplysning

Lantbrukarnas Ekonomi AB
105 33 Stockholm

Beslut angående ansökan om nöddispens på växtskyddsområdet för Roundup Flick, Jablo FL samt Spectra FL

1 Beslut

Kemikalieinspektionen beviljar dispens från kravet på produktgodkännande för växtskyddsmedlen Roundup Flick (registreringsnummer 5297), Jablo FL (parallellhandelstillståndsnummer PHT-0072-5297) samt Spectra FL (parallellhandelstillståndsnummer PHT-0073-5297).

Gäller från och med	2022-06-10
Gäller till och med	2022-07-31

Specificerade användningsvillkor framgår av beslutsbilagan.

2 Beskrivning av ärendet

Vi fick in er ansökan om dispens för nedanstående ändamål den 7 juni 2022.

Sökande	Lantbrukarnas Ekonomi AB 105 33 Stockholm		
Typ av dispens	Begränsad och kontrollerad användning vid nödsituation		
Produktnamn	Roundup Flick	Jablo FL	Spectra FL
Produktens registreringsnummer	5297	PHT-0072-5297	PHT-0073-5297
Verksamma ämnen	Glyfosat		
Funktion	Herbucid		
Sökt användningsområde	Mot vegetation på fält med konstaterad smitta av rotgallnematoder.		

2.1 Ni har uppgett följande skäl till ansökan om dispens

Rotgallnematoderna *Meloidogyne chitwoodi* och *Meloidogyne fallax*, som är karantänskadegörare, har påträffats i fält hos odlare i södra Sverige. Nematoderna är listade i bilaga 2 del B i kommissionens genomförandeförordning (EU) 2019/2072¹. Nematoderna får inte spridas inom EU, det framgår av Europaparlamentets och rådets

¹ KOMMISSIONENS GENOMFÖRANDEFÖRORDNING (EU) 2019/2072 av den 28 november 2019 om fastställande av enhetliga villkor för genomförandet av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/2031 vad gäller skyddsåtgärder mot växtskadegörare, och om upphävande av kommissionens förordning (EG) nr 690/2008 och om ändring av kommissionens genomförandeförordning (EU) 2018/2019

förordning (EU) 2016/2031² om skyddsåtgärder mot växtskadegörare. Det innebär också att om de påträffas ska de bekämpas med stöd av växtskyddslagen. Målsättningen är att de på sikt ska utrotas.

Jordbruksverket har förelagt berörda odlare att genomföra nödvändiga åtgärder i syfte att långsiktigt utrota rotgallnematoderna *Meloidogyne chitwoodi* och *Meloidogyne fallax*.

Som övriga rotgallnematoder suger nematoderna på rötter och underjordiska växtdelar med gallbildning som följd och plantan hämmas i sin tillväxt. Vi har inga godkända produkter i Sverige för bekämpning av nematoder. Bekämpning går istället ut på att döda vegetation alternativt att odla en gröda som nematoden inte kan livnära sig på och på så sätt svälta ut nematoden. För utsvaltning av *M. chitwoodi* finns en gröda, oljerättika, som nematoden inte kan livnära sig på. För *M. fallax* finns ingen sådan gröda, utan svartträda är enda bekämpningsmetoden.

Svartträda måste underhållas genom att ogräs bekämpas så ofta att rotgallnematoden inte hinner fullgöra sin livscykel på det ogräs som normalt gror på trädan. Tillväxt av vegetation kan förhindras genom att harva ungefär var tredje vecka. Att sköta svartträda genom harvning av vegetation, riskerar att sprida rotgallnematoderna med luftburna jordpartiklar till omkringliggande områden. Harvning under de torra sommarmånaderna är därför inget alternativ. Under hösten skulle harvning kunna vara ett alternativ då marken är fuktigare och risken för jordflykt är mindre.

För att döda vegetation under sommarmånaderna krävs istället upprepade behandlingar med totalbekämpande produkter innehållande glyfosat för att hålla marken fri från grön vegetation.

3 Skäl

3.1 Tillämpliga bestämmelser

Ett växtskyddsmedel får endast släppas ut på marknaden och användas om det har produktgodkänts i den berörda medlemsstaten enligt artikel 28 i förordning (EG) nr 1107/2009³. Kemikalieinspektionen får dock i särskilda fall ge dispens från kravet på godkännande och tillåta att ett växtskyddsmedel, under högst 120 dagar, släpps ut på marknaden för begränsad och kontrollerad användning, om en sådan åtgärd framstår som nödvändig på grund av en fara som inte kan avvärras på något annat rimligt sätt. Detta framgår av artikel 53 i förordningen.

² EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EU) 2016/2031 av den 26 oktober 2016 om skyddsåtgärder mot växtskadegörare, ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EU) nr 228/2013, (EU) nr 652/2014 och (EU) nr 1143/2014 samt om upphävande av rådets direktiv 69/464/EEG, 74/647/EEG, 93/85/EEG, 98/57/EG, 2000/29/EG, 2006/91/EG och 2007/33/EG

³ EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EG) nr 1107/2009 av den 21 oktober 2009 om utsläppande av växtskyddsmedel på marknaden och om upphävande av rådets direktiv 79/117/EEG och 91/414/EEG

3.2 Kemikalieinspektionens bedömning

Kemikalieinspektionen bedömer att den fara för växtproduktionen och ekosystemet som rotgallnematoden utgör inte kan avvägras på något annat rimligt sätt och att det rör sig om ett särskilt fall.

Inga dispenser har tidigare beviljats för bekämpning av rotgallnematoder, det rör sig om en isolerad händelse och uppfyller därmed kravet på att vara ett särskilt fall. Ni har visat att det inte finns vare sig kemiska eller mekaniska alternativ till bekämpning av rotgallnematoder än att svälta ut nematoderna genom att avdöda vegetation med glyfosat. Åtgärden att bevilja dispens är därmed nödvändig.

3.2.1 Hälsa

Kemikalieinspektionen bedömer att växtskyddsmedlet kan medföra risker för användare. Som användningsvillkor föreskriver vi att skyddshandskar ska användas vid hantering av produkten.

3.2.2 Miljö

Kemikalieinspektionen bedömer att växtskyddsmedlet kan medföra risk för växter utanför fältet. Som användningsvillkor föreskriver därför Kemikalieinspektionen att ett vindanpassat skyddsavstånd ska bestämmas med hjälp av ”Hjälpreda vid bestämning av vindanpassade skyddsavstånd. Lantbruksspruta med bom”.

3.3 Slutsats

Kemikalieinspektionen bedömer att ni har visat att kraven i artikel 53 i förordning (EG) nr 1107/2009 är uppfyllda mot bakgrund av de skäl som redovisats ovan. Kemikalieinspektionen bifaller därför ansökan om dispens enligt önskemål för under perioden from 2022-06-01 t o m 2022-09-28 (120 dagar).

4 Upplysningar

Kemikalieinspektionen upplyser om att dispens enligt artikel 53 i förordning (EG) nr 1107/2009 i normalfallet endast beviljas en gång. Dispensförfarandet syftar till att hantera faror eller hot som uppkommer sällan och som därmed inte kan förutses.

Om en fara riskerar att upprepas eller utgör ett återkommande problem ska inte dispensförfarandet användas för att lösa problemet. Det är därför viktigt att ni utformar en strategi för att undvika fortsatt behov av dispens eller tar fram andra bekämpningsmetoder för att åstadkomma en långsiktig lösning. Vid upprepad ansökan om dispens ska ni visa vilka åtgärder som ni vidtagit för att undvika behov av ytterligare dispens.

Om produkten är godkänd i en annan medlemsstat inom EU finns det möjlighet för innehavaren att ansöka om produktgodkännande i Sverige genom ömsesidigt erkännande enligt artikel 40 i förordning (EG) nr 1107/2009. Under vissa förutsättningar finns samma möjlighet för till exempel jordbruksorganisationer.

BESLUT

Datum
2022-06-09

Diariernr
5.1.2.a-H22-05824

Aktnr Regnr
F-4257 5297

5 Hur man överklagar

Detta beslut får överklagas hos mark- och miljödomstolen vid Nacka tingsrätt. Ett skriftligt överklagande ställt till mark- och miljödomstolen ska i så fall ha kommit till Kemikalieinspektionen inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet.

På Kemikalieinspektionens vägnar